

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนรู้โดยการนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสร้างความรู้จากกระบวนการทำงานกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์เกี่ยวกับชีวิตประจำวันและมีความสำคัญต่อผู้เรียน ตัวปัญหาจะเป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการเรียนรู้และเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาด้วยเหตุผลและการสืบค้นหาข้อมูลเพื่อเข้าใจกลไกของตัวปัญหา รวมถึงวิธีการแก้ปัญหา การเรียนรู้แบบนี้มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะและกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกฝนการสร้างองค์ความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดตัวการแก้ปัญหาอย่างมีความหมายต่อผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 1) การที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น เป็นการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นตรงจุดที่เกิดขึ้น และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากกลุ่มที่ทำการศึกษา เพื่อจะสามารถนำมาประเมินผลของการนำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นั้นเกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากน้อยขนาดไหน

จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา การรายงานทางการเงินและวิเคราะห์งบการเงินที่ผ่านมา ทำให้ผู้วิจัยค้นหาวิธีการสอนเพื่อทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงการจัดการเรียนการสอนแบบวิธีปัญหาเป็นฐาน เพื่อนำมาใช้ในการสอนในรายวิชาดังกล่าว เพราะเนื้อหาในรายวิชานี้เป็นเนื้อหาที่นักศึกษาต้องมีการพัฒนาตนเองและศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา เพราะเป็นเนื้อหาที่มีการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีใหม่ของประเทศไทย จึงทำให้ผู้วิจัยต้องมีการนำวิธีการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบปัญหาเป็นฐานมาใช้

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำปัญหาเป็นฐานในการออกแบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชา รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีชั้นปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สมมุติฐานของการค้นคว้า

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา การบัญชี ชั้นปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปัญหาเป็นฐาน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา การรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน
3. เพื่อให้ผู้สอนในรายวิชาสาขาการบัญชี นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นต่อไป
4. เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป
5. เพื่อให้ทำให้นักศึกษามีศักยภาพและสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา การบัญชี ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มาตรฐานการการรายงานทางการเงิน ในรายวิชา การรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน (สภานิติบัญญัติ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2554)

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการศึกษาค้นคว้าในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานการออกแบบการเรียนรู้

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.1 ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง มาตรฐานการการรายงานทางการเงินในรายวิชา การรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน ตามเกณฑ์ 75/75

4.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง มาตรฐานการการรายงานทางการเงิน ในรายวิชา การรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน โดยใช้ปัญหาเป็นฐานการออกแบบการเรียนรู้

4.2.3 คำนีประสิทธิผลของนักศึกษาที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานการการรายงานทางการเงินในรายวิชา การรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การรายงานทางการเงิน หมายถึง การนำเสนอข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้ทราบถึงฐานะด้านการเงิน และผลการดำเนินงานของธุรกิจ
2. การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง วิธีการสอนที่นักศึกษาเป็นกลุ่มย่อยเรียนรู้โดยใช้ประเด็น ในกรณีปัญหาที่เป็นจริงและปัญหาที่กำหนดขึ้นกำหนดขึ้น เป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษาศึกษาด้วยตนเองโดยการสืบค้นหาความรู้หรือทักษะต่างๆ แล้วนำความรู้ที่ค้นหามาเล่าต่อกันฟังพร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายร่วมกันเรียนรู้แล้วสรุปเป็นความรู้ใหม่
3. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง มาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง แผนการจัดการเรียนการสอน โดยการนำเทคนิควิธีการสอนที่นักศึกษาเป็น

กลุ่มย่อยเรียนรู้โดยใช้ประเด็นสำคัญ ในกรณีปัญหาที่เป็นจริงหรือกำหนดขึ้น เป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษาศึกษาด้วยตนเองโดยการสืบค้นหาความรู้หรือทักษะต่างๆ แล้วนำความรู้ที่ค้นหามาเล่าสู่กันฟังพร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายร่วมกันเรียนรู้แล้วสรุปเป็นความรู้ใหม่

4. ประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 75/75 หมายถึง

75 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละที่นักศึกษาทุกคนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียนได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป

5. การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หมายถึง แบบทดสอบความรู้ของนักศึกษาในด้านที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเพื่อทดสอบผู้เรียนก่อนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ มี 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

6. ค่าดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน